

Sygn. akt I C 129/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lipca 2020 r.

Sąd Rejonowy w Kutnie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący – Sędzia Paweł Wrzesiński

Protokolant – st. sekr. sąd Irena Anyszewska

po rozpoznaniu w dniu 14 lipca 2020 r. w Kutnie

na rozprawie

sprawy z powództwa P. J.

przeciwko (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w R.

z udziałem Powiatowego Rzecznika Konsumentów w K. po stronie powoda

o zapłatę

1. zasądza od (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w R. na rzecz P. J. kwotę 28.500,00 (dwadzieścia osiem tysięcy pięćset) złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 27 grudnia 2018 r. do dnia zapłaty,
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie,
3. zasądza od (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w R. na rzecz P. J. kwotę 2.948,52 (dwa tysiące dziewięćset czterdzieści osiem 52/100) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu,
4. nakazuje zwrócić ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kutnie na rzecz P. J. kwotę 1.060,10 (jeden tysiąc sześćdziesiąt 10/100) złotych tytułem zwrotu niewykorzystanej części zaliczki uiszczonej przez powoda zaksięgowanej pod pozycją 500049726487.

Sygn. akt I C 129/19

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym dnia 4 października 2018 r. powód P. J. wniósł o zasądzenie od pozwanej (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R. kwoty 35.500,00 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty 28.500,00 zł od dnia 17 listopada 2015 r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 7.000,00 zł od dnia 4 października 2018 r. do dnia zapłaty. Powód wskazał, że na żadaną kwotę składa się kwota 28.500,00 zł tytułem zakupu i instalacji pompy ciepła oraz kwota 7.000,00 zł tytułem poniesionych zwiększonych kosztów zużycia energii elektrycznej. Powód wniósł także o zasądzenie od pozwanej kosztów postępowania według norm przepisanych. W uzasadnieniu powód podał, że w dniu 25 sierpnia 2015 r. zawarł z pozwaną spółką umowę dotyczącą zakupu i wykonania montażu pompy ciepła w budynku mieszkalnym należącym do powoda. Całkowity koszt zakupu i instalacji wyniósł 28.500,00 zł. Wskazał ponadto, że od początku urządzenie działało wadliwie i nie osiągało zadanej temperatury, w związku z czym generowało duże zużycie energii elektrycznej. Mimo licznych reklamacji, prób regulacji i napraw, pozwana nie zdołała doprowadzić pompy ciepła do właściwego funkcjonowania.

/pozew – k. 2-6/

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 5 grudnia 2018 r. wydanym przez referendarza sądowego uwzględniono żądanie pozwu.

/nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym – k. 42/

Od powyższego nakazu zapłaty doręczonego z odpisem pozwu dnia 27 grudnia 2018 r., pozwana (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R. złożyła sprzeciw, zaskarżając nakaz zapłaty w całości. Pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwana zakwestionowała powództwo co do zasady. W uzasadnieniu wskazano, że umowa zawarta z powodem nie jest podstawą do regulowania wzajemnych praw i obowiązków, albowiem nie została podpisana przez osobę upoważnioną do reprezentowania pozwanej, poza tym była to tylko umowa sprzedaży. Ponadto pozwana zakwestionowała niesprawność pompy, wskazując na wymianę czujnika temperatury, podniosła także, że powód nie dokonał formalnego odstąpienia od umowy, zatem zwrot ceny nie jest mu należny. W konkluzji pozwana wskazała, że okres rękojmi wygasł w dniu 25 sierpnia 2017 r., w związku z tym roszczenie powoda przedawniło się. Pozwana zarzuciła brak wykazania szkody w postaci zużytej energii elektrycznej. Pozwana kwestionowała także naliczenie odsetek za zwłokę od daty zakupu pompy.

/sprzeciw od nakazu zapłaty – k. 46-48, potwierdzenie doręczenia odpisu pozwu – k. 45/

Na podstawie art. 63³ k.p.c. oraz art. 42 ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów oraz na wniosek konsumenta do niniejszego postępowania przystąpił Powiatowy Rzecznik Konsumentów w K. po stronie powoda i poparł powództwo w całości.

/oświadczenie Powiatowego Rzecznika Konsumentów w K. o wstąpieniu do sprawy – k. 68-69, pismo powoda – k. 94/

Powód podtrzymał zarzut wadliwości pompy i nienależytego doboru urządzenia do wielkości domu, kwestionował twierdzenia pozwanej dotyczące należytego funkcjonowania pompy ciepła, czy braku umocowania osoby, która podpisała umowę w imieniu pozwanej spółki. Powód wskazał, że umowa została wykonana, a pozwana wcześniej nie kwestionowała skuteczności zawartej umowy. Powód podniósł, że podstawą roszczenia jest nienależyte wykonanie zobowiązania, a w tym przypadku termin przedawnienia roszczenia wynosi ocenie 6 lat. Wskazał, że to pozwana jest fachowcem i to pozwana dobierała parametry i rodzaj pompy. Powód wskazał, że pompa ciepła ma swój odrębny licznik, który wykazuje zużycie energii generowane wyłącznie przez pompę ciepła.

/pismo procesowe powoda – k. 62-65/

Pozwana wskazała, że powód dochodził za pompę ciepła kwoty objętej całą fakturą, a w rzeczywistości uregulował za pompę kwotę 26.380,00 zł. Argument braku dopasowania rodzaju pompy do potrzeb powoda nie może być skuteczny, ponieważ pozwana nie dobierała parametrów zakupionej pompy. Pompa, którą zakupił powód, była pompą o najwyższej mocy, jaką sprzedaje pozwana. Dostarczona pompa według pozwanej nie zawiera wad. Osobny licznik na pompę nie uzasadnia sam w sobie szkody w rzekomym nadmiernym zużyciu energii elektrycznej.

/pismo procesowe pozwanej – k. 98-101/

W dalszym toku postępowania stanowiska procesowe stron nie uległy zmianie. Na rozprawie w dniu 14 lipca 2020 r. powód popierał powództwo, natomiast pełnomocnik pozwanego wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

/e-protokół rozprawy z dnia 13 sierpnia 2019 r. – k. 107-110, pismo procesowe Powiatowego Rzecznika Konsumentów w K. – k. 117, 182-183, 241, pismo procesowe pozwanej – k. 236-237, e-protokół rozprawy z dnia 14 lipca 2020 r. – k. 254-255/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 6 sierpnia 2015 r. P. J. zawarł z (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R. umowę kupna i montażu (...)/600 w budynku mieszkalnym położonym w miejscowości W.. Zgodnie z zamówieniem do obowiązków wykonawcy należała dostawa i montaż pompy ciepła zgodnie z dostarczoną przez inwestora dokumentacją techniczną budynku i zasadami wiedzy technicznej. W terminie 7 dni od daty podpisania umowy inwestor miał zapłacić na rachunek bankowy wykonawcy kwotę 70% wynagrodzenia tytułem zaliczki. Wynagrodzenie ustalone za zakup i montaż pompy opiewało na kwotę 28.500,00 zł z podatkiem VAT. Wykonawca zobowiązał się do montażu pompy ciepła oraz udzielił gwarancji na jej prawidłową pracę po wykonaniu instalacji zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i zaleceniami producenta instalacji pompy ciepła. Termin pierwszego uruchomienia nastąpił w dniu 17 listopada 2015 r., została wydana karta gwarancyjna pompy ciepła.

/dowód: przesłuchanie powoda 00:28:45-00:38:27 e-protokołu rozprawy z dnia 13 sierpnia 2019 r. – k. 107-110, zeznania świadka R. K. – k. 165-167, umowa sprzedaży – k. 31-32, karta gwarancyjna – k. 33, certyfikaty – k. 102, 103, faktura – k. 30, wizytówka – k. 118, wydruk (...) k. 230-231, odpis z KRS pozwanej – k. 51-54/

Zawarcie umowy nastąpiło po prezentacji oferty oraz uzgodnieniu szczegółów dotyczących montażu pompy.

/dowód: przesłuchanie powoda 00:28:45-00:38:27 e-protokołu rozprawy z dnia 13 sierpnia 2019 r. – k. 107-110, odpisy dokumentów z akt sprawy Powiatowego Rzecznika Konsumentów w K. – k. 7-37, w szczególności: umowa sprzedaży – k. 31-32, karta gwarancyjna – k. 33, faktura – k. 30, wizytówka – k. 118, odpis z KRS pozwanej – k. 51-54, wydruk wiadomości e-mail z katalogiem – k. 78-93/

P. J. uregulował ustaloną w umowie cenę w kwocie pomniejszonej o 2.120,00 zł tj. o zapłaconą przez niego fakturę za pompę do wymuszenia obiegu ciepła w ogrzewaniu podłogowym, która w marcu 2016 r. zgodnie z ustaleniami stron została zamontowana na nieruchomości powoda.

/bezsporne, nadto faktura (...) z dnia 21.03.2016 r. – k. 77, przesłuchanie powoda 00:28:45-00:38:27 e-protokołu rozprawy z dnia 13 sierpnia 2019 r. – k. 107-110, zeznania świadka R. J. 00:12:02-00:27:44 e-protokołu rozprawy z dnia 13 sierpnia 2019 r. – k. 107-110/

Zamontowana pompa ciepła nie działała prawidłowo, występowały usterki. P. J. wielokrotnie zgłaszał nieprawidłowość działania urządzenia. Pierwszy raz nieprawidłowe działanie e-mailowo zgłosił już 22 listopada 2015 r. W dniach 24.01.2016 r., 18.02.2016 r. i 22.12.2016 r. serwisanci z (...) S.A. z siedzibą w R. przybyli na oględziny stwierdzili usterkę: „błąd rozmrażania” i „niska temperatura ładowania”. Skasowano błędy i uruchomiono pompę ponownie. Pismem z dnia 5 lutego 2017 r. skierowanym do (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R., P. J. ponownie złożył reklamację na wadliwie działającą pompę i w oparciu o regulację art. 560 k.c. zażądał wymiany pompy lub zwrotu ceny nabycia i montażu. Nie wyraził zgody na dalsze nieskuteczne naprawy.

/dowód: przesłuchanie powoda 00:28:45-00:38:27 e-protokołu rozprawy z dnia 13 sierpnia 2019 r. – k. 107-110, zeznania świadka R. J. 00:12:02-00:27:44 e-protokołu rozprawy z dnia 13 sierpnia 2019 r. – k. 107-110, odpisy dokumentów z akt sprawy Powiatowego Rzecznika Konsumentów w K. – k. 7-37, w szczególności: protokoły wykonania usługi serwisowej – k. 34-36, pismo powoda z dnia 5.02.2017 r. z potwierdzeniem nadania – k. 28-29, a ponadto wydruki wiadomości e-mail – k. 70-76/

P. J. w dniu 7 marca 2017 r. zgłosił się do Powiatowego Rzecznika Konsumentów w K., który pismem z dnia 30 marca 2017 r. zwrócił się do (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R. o wyjaśnienie sprawy. W odpowiedzi (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R. zakwestionowała wadliwość urządzenia oraz podniosła, że zarzuty zgłoszone przez zamawiającego są niezasadne, jednakże zaproponowała bezpłatną wizytę serwisu połączoną z obserwacją urządzenia, a odpowiedź na reklamację została udzielona pismem z dnia 14 kwietnia 2017 r.

/dowód: przesłuchanie powoda 00:28:45-00:38:27 e-protokołu rozprawy z dnia 13 sierpnia 2019 r. – k. 107-110, przesłuchanie Powiatowego Rzecznika Konsumentów w (...) 00:38:27-00:44:28 e-protokołu rozprawy z dnia 13 sierpnia

2019 r. – k. 107-110, odpisy dokumentów z akt sprawy Powiatowego Rzecznika Konsumentów w K. – k. 7-37, w szczególności pismo Powiatowego Rzecznika Konsumentów w K. z dnia 30.03.2017 r. – k. 26-26v, 112-113, pismo pozwanej z dnia 14 kwietnia 2017 r. – k. 25/

W dniu 29 czerwca 2017 r. pomiędzy P. J. a (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R. dokonano ustaleń, że faktycznie pompa nie działa prawidłowo, a (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R. zobowiązała się do jej wymiany na nową, a wymiana miała nastąpić z początkiem nowego sezonu grzewczego. P. J. zgłaszał gotowość do wymiany pompy od października 2017 r., na które pozwana nie reagowała.

/dowód: przesłuchanie powoda 00:28:45-00:38:27 e-protokołu rozprawy z dnia 13 sierpnia 2019 r. – k. 107-110, przesłuchanie Powiatowego Rzecznika Konsumentów w (...):38:27-00:44:28 e-protokołu rozprawy z dnia 13 sierpnia 2019 r. – k. 107-110, odpisy dokumentów z akt sprawy Powiatowego Rzecznika Konsumentów w K. – k. 7-37, w szczególności protokół z dnia 29.06.2017 r. – k. 22/

W dniu 6 grudnia 2017 r. po ponownym zgłoszeniu wadliwości działania pompy serwisant potwierdził błąd rozmrażania. W celu wyeliminowania błędu dokonano korekty ustawienia pompy w taki sposób, że mimo ciągłej pracy nie osiąga nawet zadanej temperatury 50 stopni C., co godzinę włącza się tryb odmrażania, temperatura spada, a następnie próbuje osiągnąć temperaturę zadaną, a mimo to kaloryfery pozostają letnie. Sprawdzenie dokonywane było przy temperaturze zewnętrznej + 5 stopni C.. Urządzenie badano pod kątem pojawiania się błędów w trakcie funkcjonowania, zamrażania parownika w trakcie funkcjonowania, maksymalnej temperatury wody podgrzewanej przez pompę ciepła i poprawności wykonania instalacji. Wymieniony został czujnik parownika.

/dowód: przesłuchanie powoda 00:28:45-00:38:27 e-protokołu rozprawy z dnia 13 sierpnia 2019 r. – k. 107-110, przesłuchanie Powiatowego Rzecznika Konsumentów w (...):38:27-00:44:28 e-protokołu rozprawy z dnia 13 sierpnia 2019 r. – k. 107-110, zeznania świadka P. S. – k. 207, 224, zeznania świadka R. K. – k. 165-167, zeznania świadka J. I. – k. 223, 225, odpisy dokumentów z akt sprawy Powiatowego Rzecznika Konsumentów w K. – k. 7-37, w szczególności protokół wykonania usługi serwisowej – k. 13, 15/

Pompa ciepła została dobrana nieprawidłowo co do ogrzewania, które zostało zastosowane w budynku. Pompa ciepła nie jest w stanie osiągnąć wymaganej przepisami temperatury, wchodzi w stan awarii, w którym następuje rozmrażanie parownika i następuje spadek temperatury w zasobniku, a co za tym idzie pomieszczeń mieszkalnych oraz nieosiągnięcie wymaganej przepisami temperatury ciepłej wody użytkowej. W nieruchomości, w której zamontowano pompę, zastosowano ogrzewanie mieszane tj. grzejnikowo-podłogowe ze wskazaniem na ogrzewanie grzejnikowe. Wymagana temperatura zasilania grzejników winna wynosić około 75 stopni C. celem uzyskania 100% sprawności grzejników. Obniżenie temperatury zasilania grzejników o 15 stopni C. do temperatury 60 stopni obniża jego sprawność o około 45%. Przy temperaturze zasilania 45 stopni C. sprawność grzejnika spada o ponad 50%, co przy mocy grzejnika na poziomie (...) obniża jego moc do wartości około (...). Dlatego też na nieruchomości w chłodne dni pompa ciepła nie jest w stanie ogrzać prawidłowo budynku. Przygotowanie ciepłej wody użytkowej przez pompę ciepła jest również niemożliwe ze względu na to, że pompa nie osiąga wymaganej przepisami temperatury. Montaż pompy również wykonany został nieprawidłowo, zastosowane rury zasilające i powrotne bezpośrednio wychodzące z pompy wykonano z rur typu PP, a izolację na zewnątrz budynku wykonano z szarej pianki polietylenowej, którą stosuje się jedynie do wewnętrznych instalacji wodnych centralnego ogrzewania. Stwierdzone nieprawidłowości wskazują, że pompa została źle dobrana i nie spełnia swych funkcji. Za ogrzewanie budynku odpowiadają grzejniki i ogrzewanie podłogowe z naciskiem na grzejniki, które na zasilaniu powinny mieć temperaturę 75 stopni C. a na powrocie 60 stopni C., a pompa uzyskuje maksymalnie temperaturę 45 stopni C., po czym następuje awaryjne wyłączenie pompy i przejście w stan rozmrażania parownika. Pompa powinna zostać zdemonstrowana, a do budynku winno zostać dobrane nowe źródło ciepła.

/dowód: pisemna opinia biegłego z zakresu ciepłownictwa-ogrzewnictwa – k. 120-131/

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił w oparciu o zebrany w sprawie materiał dowodowy w postaci dowodów z dokumentów, przesłuchania powoda i Rzecznika Praw Konsumentów oraz zeznań świadków, które w odpowiedniej części stanowiły podstawę poczynionych ustaleń faktycznych.

Należy zauważyć, że sporem objęty był sam przedmiot umowy tj. zakres świadczeń po stronie pozwanej spółki. Pozwana wskazała, że przedmiotem umowy była wyłącznie sprzedaż sprężonej pompy.

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, że powód nabył od pozwanej pompę ciepła, a więc urządzenie wymuszające przepływ ciepła z obszaru o niższej temperaturze do obszaru o temperaturze wyższej.

Urządzenie to stanowi zespół elementów, a jego podstawowym celem jest zapewnienie ogrzewania wody w instalacji co, czy też wody użytkowej.

Nie ulega wątpliwości, że zamiarem powoda było zamontowanie i uruchomienie zakupionej pompy ciepła, aby spełniała ona swoją funkcję na nieruchomości powoda.

Brak jakichkolwiek przesłanek, aby przyjąć, że powód, zamawiając u pozwanej pompę ciepła, miał na myśli wyłącznie montaż tej pompy bez zapewnienia jej uruchomienia i prawidłowego funkcjonowania.

Ponieważ istniał spór co do treści umowy, należy przytoczyć regulację przepisu art. 65 § 1 k.c., w myśl którego oświadczenie woli należy tak tłumaczyć, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których złożone zostało, zasady współżycia społecznego oraz ustalone zwyczaje, przy czym stosownie do § 2, w umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu.

Wiele okoliczności wskazuje na fakt, że powód nie tylko zamówił wskazaną pompę ciepła, ale także usługę odpowiedniego montażu i uruchomienia nabytego urządzenia. Wynika to z wiarygodnych i logicznych zeznań powoda, świadka R. J., jak również czynności podejmowanych przez pracowników pozwanej spółki, którzy wykonali czynność montażu i uruchomienia zakupionej pompy ciepła.

Wypada również zauważyć, że w przedłożonym formularzu umowy, na treść którego powód nie miał zasadniczego wpływu, pomimo tytułu „umowa sprzedaży” wskazano, że do obowiązków wykonawcy należy dostawa i montaż pompy ciepła, a ponadto, że „wykonawca zobowiązuje się do wykonania montażu pompy ciepła oraz udziela gwarancji na prawidłową pracę po wykonaniu tej instalacji zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i zaleceniami producenta instalacji pompy ciepła” (§ 8 ust. 1).

Nabyte urządzenie zostało podłączone przez pracowników pozwanej spółki do instalacji w nieruchomości powoda, a następnie doszło do uruchomienia pompy ciepła.

W sytuacji, gdyby po stronie pozwanej spółki nie spoczywał obowiązek instalacji dostarczonego urządzenia, pracownicy pozwanej w ogóle nie podejmowałiby się wskazanych czynności, bądź czynności te wiązałyby się z dodatkową opłatą. Odnosi się to również do czynności podjętych na skutek zgłoszeń reklamacyjnych wystosowanych przez powoda.

Z tych względów nie sposób podzielić twierdzenia pozwanej, że strony łączyła tylko umowa sprzedaży. Pozwana w ramach ustalonego wynagrodzenia dostarczyła oraz zamontowała wskazaną pompę ciepła, a zatem wykonała zasadnicze ustalenia zawarte w przedłożonej przez powoda, pomimo że umowa ta w imieniu pozwanej spółki została podpisana przez osobę będącą przedstawicielem handlowym.

Ustalenia w zakresie prawidłowości funkcjonowania nabytego urządzenia oraz wadliwości dobranej instalacji, sąd dokonał przede wszystkim na podstawie wskazań wynikających z wydanej w sprawie opinii biegłego sądowego z zakresu zewnętrznych i wewnętrznych sieci i urządzeń wodno-kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania, wentylacji i klimatyzacji oraz przesyłu gazu.

Opinia sporządzona została przez osobę legitymującą się wieloletnim doświadczeniem oraz odpowiednimi kwalifikacjami, w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy oraz zawierała precyzyjne wnioski, które zostały logicznie i stanowczo uzasadnione. Do wniosków wynikających z opinii strony nie miały zasadniczych zastrzeżeń.

Należy zauważyć, że opinia biegłego podlega, jak inne dowody, ocenie według art. 233 § 1 k.p.c., lecz odróżniają ją szczególne kryteria oceny. Stanowią je zgodność z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziom wiedzy biegłego, podstawy teoretyczne opinii, sposób motywowania oraz stopień stanowczości wyrażonych w niej wniosków.

Przedmiotem opinii biegłego nie jest przedstawienie faktów, lecz ich ocena na podstawie wiedzy fachowej (wiadomości specjalnych). Przy ocenie opinii sąd nie może zająć stanowiska odmiennego, niż wyrażone w tej opinii, na podstawie własnej oceny stanu faktycznego, jeżeli jest ona prawidłowa i jeżeli odmiennie ustalenia nie mają oparcia w pozostałym materiale dowodowym (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 lipca 2005 r., II UK 277/04, OSNP 2006/5-6/97; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2002 r., V CKN 1354/00, LEX nr 77046; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 października 1987 r., II URN 228/87, (...)).

W ocenie sądu nie sposób kwestionować ustaleń zawartych w opinii biegłego. Nie budzi bowiem wątpliwości spełnienie przez wydaną opinię wszelkich wymogów formalnych. Przedmiotowa opinia pisemna jest jasna, fachowa i obiektywna, została uzasadniona w dostatecznym stopniu. Wydana w sprawie opinia jest stanowcza i weryfikowalna z uwagi na jasność zawartych treści. Nie istniały też wątpliwości co do wiedzy, fachowości lub bezstronności biegłego, który przy wydawaniu opinii kierował się posiadaną wiedzą.

Wydana opinia zasługuje na przymiot wiarygodności ze względu na jej wewnętrzną spójność, zupełność i konsekwencję oraz fakt, że została wydana zgodnie z zasadami wiedzy specjalistycznej biegłego, w oparciu o analizę wszystkich stwierdzonych okoliczności faktycznych, jak również oględziny pompy ciepła.

Wypada zauważyć, że sąd, w ramach zastrzeżonej dla niego swobody, decyduje, czy ma możliwość oceny dowodu w sposób pełny i wszechstronny, czy jest w stanie prześledzić jego wyniki oraz mimo braku wiadomości specjalnych ocenić rozumowanie, które doprowadziło biegłego do wydania opinii. Sąd czyni to zapoznając się z całością opinii tj. z przedstawionym w niej materiałem dowodowym, wynikami badań przedmiotowych i podmiotowych. Wszystko to, a nie tylko końcowy wniosek opinii, stanowi przesłanki dla uzyskania przez sąd podstaw umożliwiających wyjaśnienie sprawy.

Na podstawie wskazań opinii biegłego należało przyjąć, że zamontowana pompa ciepła nie jest w stanie osiągnąć wymaganej przepisami temperatury, wchodzi w stan awarii, w którym następuje rozmrażanie parownika i następuje spadek temperatury w zasobniku, a co za tym idzie pomieszczeń mieszkalnych oraz nieosiągnięcie wymaganej przepisami temperatury ciepłej wody użytkowej.

Stwierdzone wady w wykonanym przez pozwaną montażu pompy ciepła mają niewątpliwie charakter wad istotnych.

O kwalifikacji danej wady jako istotnej nie przemawia wyłącznie stwierdzenie niezdatności dzieła do zwykłego użytku. Może mieć ona miejsce także wówczas, gdy oddane dzieło ma mniejszą, niż należało oczekiwać wartość lub użyteczność, jak również, gdy nie posiada określonych właściwości.

Tym samym nawet przyjęcie, że stan techniczny instalacji na gruncie niniejszej sprawy pozwalał na jej wykorzystywanie, nie świadczy automatycznie, że nie doszło do wystąpienia istotnych wad tego dzieła.

Należy wskazać, że powód zakupił pompę ciepła o znacznej wartości. Rzeczą nie budzącą wątpliwości jest, że w takiej sytuacji zamawiający oczekiwał, że instalacja ciepła budynku będzie wykorzystywać pełne możliwości zamówionego urządzenia. Dzieło wykonane przez powoda nie spełniało tych kryteriów, zaś przyjęta przez niego koncepcja instalacji wywołała dysfunkcje i utrudnienia w jej funkcjonowaniu, a nadto według wskazania powoda znacznie zwiększyła koszty eksploatacji.

Wypada zauważyć, że nawet w sytuacji, gdy powód przed montażem nie doprecyzował, jak ma konkretnie wyglądać obieg ciepła w instalacji zamontowanej na nieruchomości, to pozwana jako podmiot profesjonalny, który zobowiązał się do dostarczenia i montażu pompy ciepła, powinien dokonać właściwego montażu urządzenia, który zapewniłby prawidłowe funkcjonowanie pompy ciepła zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i zaleceniami producenta instalacji pompy ciepła.

Sam fakt ogólnej sprawności zamontowanej pompy w tym sensie, że możliwy był jej rozruch, nie jest jednak wystarczający do uznania, że urządzenie nie posiada wad lub posiada wyłącznie wady nieistotne.

Powód nie udowodnił natomiast, choć w tym zakresie to na nim spoczywał ciężar dowodu (art. 6 k.c.), że faktycznie szkoda, jaką poniósł z tytułu nadmiernego zużycia energii elektrycznej przez zamontowaną pompę ciepła wynosiła 7.000 zł.

Twierdzenia powoda, poza przesłuchaniem samego powoda i zeznaniami żony powoda, nie znajdują dostatecznego potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym. W szczególności powód nie przedłożył rachunków, czy dowodów wpłat za energię elektryczną zużytą tylko przez pompę ciepła, pomimo że urządzenie to miało być zaopatrzone w odrębny licznik energii elektrycznej.

Nie bez znaczenia dla oceny tej okoliczności powinien być fakt, że powód zgodził się na zamontowanie dodatkowego licznika energii elektrycznej, służącego wyłącznie opomiarowaniu pompy ciepła, co pozwoliłoby na miarodajne określenie, jakie było zużycie energii przez to urządzenie oraz jakie były koszty jego eksploatacji, a także czy koszty te przekraczały normalne zużycie energii przez to urządzenie.

Sąd zważył, co następuje:

Przedmiotowe powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

W konkretnych okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy należało przyjąć, że strony łączyła umowa o dzieło, zgodnie z którą w myśl regulacji art. 627 k.c., pozwana spółka miała dostarczyć i zamontować na nieruchomości powoda pompę ciepła, z kolei powód miał zapłacić pozwanej za wykonane dzieło ustalone przez strony wynagrodzenie.

Mając na uwadze fakt, że pozwana spółka jako przyjmująca zamówienie była przedsiębiorcą, który w zakresie prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej przyjął dzieło do wykonania, a powód jako zamawiający to osoba fizyczna, która zamawiała dzieło w celu niezwiązanym z jej działalnością gospodarczą ani zawodową, dlatego doszło do zawarcia tzw. konsumenckiej umowy o dzieło.

W miejsce częściowo samodzielnej regulacji odpowiedzialności za wady dzieła w art. 637 k.c. i odesłania w art. 638 k.c. (w brzmieniu do 24 grudnia 2014 r.), w zakresie, w którym z przepisów o umowie o dzieło nie wynika nic innego w tym przedmiocie, zgodnie ze zmianami wprowadzonymi ustawą z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz.U. z 2014 r., poz. 827), od dnia 25 grudnia 2014 r. obowiązuje w art. 638 § 1 k.c. generalna zasada odpowiedniego stosowania do umowy o dzieło przepisów o rękojmi przy sprzedaży tj. art. 556–576⁴ k.c., z wyjątkiem wskazanym w art. 638 § 1 zdanie drugie k.c.

Zatem w zakresie odpowiedzialności za wady dzieła od dnia 25 grudnia 2014 r. obowiązuje w kodeksie cywilnym model rękojmi odpowiadający koncepcji rękojmi za wady rzeczy sprzedanej, z wyłączeniami przewidzianymi w art. 638 § 1 zdanie drugie k.c.

W konkretnych okolicznościach strony zawarły umowę w dniu 6 sierpnia 2015 r. W konsekwencji w niniejszej sprawie zastosowanie powinny znaleźć poprzez odesłanie w art. 638 k.c. przepisy o rękojmi przy sprzedaży tj. art. 556–576⁴ k.c.

Zgodnie z art. 556 k.c., sprzedawca jest odpowiedzialny względem kupującego, jeżeli rzecz sprzedana ma wadę fizyczną lub prawną (rękojmia).

Wada fizyczna polega na niezgodności rzeczy sprzedanej z umową. Rzecz sprzedana jest niezgodna z umową w szczególności, gdy nie ma właściwości, które rzecz tego rodzaju powinna mieć ze względu na cel w umowie oznaczony albo wynikający z okoliczności lub przeznaczenia; nie ma właściwości, o których istnieniu sprzedawca zapewnił kupującego, w tym przedstawiając próbkę lub wzór; nie nadaje się do celu, o którym kupujący poinformował sprzedawcę przy zawarciu umowy, a sprzedawca nie zgłosił zastrzeżenia co do takiego jej przeznaczenia; została kupującemu wydana w stanie niezupełnym (art. 556¹ § 1 k.c.).

Rzecz sprzedana ma wadę fizyczną także w razie nieprawidłowego jej zamontowania i uruchomienia, jeżeli czynności te zostały wykonane przez sprzedawcę lub osobę trzecią, za którą sprzedawca ponosi odpowiedzialność, albo przez kupującego, który postąpił według instrukcji otrzymanej od sprzedawcy (art. 556¹ § 3 k.c.).

Okolicznością uzasadniającą powstanie odpowiedzialności pozwanej z tytułu rękojmi było istnienie wady rzeczy (niezgodność rzeczy z umową), co potwierdziła opinia biegłego.

Wypada zauważyć, że ustawowa odpowiedzialność sprzedawcy z tytułu rękojmi za wady sprzedanej rzeczy ma charakter niemal absolutny. Obciąża go niezależnie bowiem od tego, czy to on spowodował wadliwość rzeczy, czy ponosił w tym zakresie jakąkolwiek winę, a nawet czy w ogóle wiedział lub mógł wiedzieć o tym, że sprzedawana rzecz jest wadliwa.

Brak wiedzy pozwanej, choćby nawet elementarnej, czy nawet podejrzeń, w żaden sposób nie wpływał więc na wyłączenie odpowiedzialności, czy jej ograniczenie (art. 557 § 1 k.c.).

Zarówno w judykaturze, jak i doktrynie, ugruntowany został także pogląd, że aby nastąpiło zwolnienie sprzedawcy od odpowiedzialności z tytułu rękojmi, w myśl art. 557 k.c., kupujący musi wiedzieć o wadzie i nie podlega badaniu kwestia, czy powinien był wiedzieć.

Dla zwolnienia sprzedawcy od odpowiedzialności z tytułu rękojmi za wady nie wystarczy, że kupujący mógł, przy dołożeniu należytej staranności, wadę zauważyć. Sprzedawca bowiem odpowiada także za wady jawne, jeśli nie były kupującemu znane.

W art. 354 k.c. mieści się również obowiązek lojalności sprzedawcy wobec kupującego, który winien w szczególności przejawiać się w przedstawieniu drugiej stronie, niebędącej fachowcem w danej dziedzinie, rzeczywistego stanu sprzedawanej rzeczy.

To na stronie pozwanej spoczywał obowiązek wykazania, że po wykonanym montażu pompy ciepła nie miała ona wad fizycznych oraz spełniała swoją funkcję. Obowiązkowi temu pozwana nie uczyniła zadość.

W sprawie nie doszło do wyłączenia roszczeń z tytułu rękojmi, zatem rozważanie okoliczności kwalifikowanych, nie tylko braku poinformowania powoda o wadzie, ale i jej podstępного zatajenia przez pozwaną, miało znaczenie drugorzędne.

Zgodnie z przyjmowaną w judykaturze definicją pojęcia wad istotnych, są to wady, które czynią dzieło niezdatnym do zwykłego użytku, albo które sprzeciwiają się wyraźnej umowie.

W tym zakresie należy uwzględnić odpowiednie oczekiwania zamawiającego związane z funkcjonowaniem dzieła. Ma on prawo domagać się bowiem nie tylko jego ogólnej sprawności pod względem technicznym, lecz także normalnego i niezakłóconego funkcjonowania wszystkich jego zespołów i elementów, pozwalających na właściwą eksploatację dzieła, zgodnie z jego przeznaczeniem i parametrami techniczno-eksploatacyjnymi (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2004 r., II CK 388/03, niepubl.).

Wypada także zauważyć, że nabywca towaru nie może odstąpić od umowy, gdy niezgodność towaru z umową jest nieistotna. Niewątpliwie przy ocenie istotności powinien być uwzględniony punkt widzenia kupującego, jednakże

niezbędne jest przyjęcie możliwie zobiektywizowanej miary niezgodności towaru z umową. Stopień wadliwości towaru nie może sprzeciwiać się właściwościom towaru wyraźnie określonym przez strony w umowie.

Ujawnione w sprawie okoliczności, wobec występowania wad istotnych dostarczonego i zamontowanego urządzenia, uzasadniały odpowiedzialność pozwanej z tego tytułu. Powód w ustawowym terminie skorzystał z uprawnień wynikających z rękojmi.

Jeżeli rzecz sprzedana ma wadę, kupujący może złożyć oświadczenie o obniżeniu ceny albo odstąpieniu od umowy, chyba że sprzedawca niezwłocznie i bez nadmiernych niedogodności dla kupującego wymieni rzecz wadliwą na wolną od wad albo wadę usunie. Ograniczenie to nie ma zastosowania, jeżeli rzecz była już wymieniona lub naprawiana przez sprzedawcę albo sprzedawca nie uczynił zadość obowiązkowi wymiany rzeczy na wolną od wad lub usunięcia wady (art. 560 § 1 k.c.).

Wypada zauważyć, że w sytuacji, gdy strona, która od umowy odstąpiła z przyczyn leżących po drugiej stronie, może na podstawie art. 491-493 k.c. domagać się od tej strony naprawienia szkody wynikłej z niewykonania zobowiązania.

Z kolei w myśl przepisu art. 494 k.c., strona, która odstępuje od umowy wzajemnej, obowiązana jest zwrócić drugiej stronie wszystko, co od niej uzyskała na mocy umowy; może żądać zwrotu nie tylko tego, co świadczyła, lecz również naprawienia szkody wynikłej z niewykonania zobowiązania.

Przychylić się należy do poglądu, że szkoda ta obejmuje nie tylko szkodę spowodowaną niedojściem umowy do skutku, ale w jej zakres wchodzi także poniesione koszty związane z tą umową i z koniecznością odstąpienia od niej.

Sam fakt skutecznego odstąpienia od umowy nie wystarcza, aby powstała odpowiedzialność odszkodowawcza kontrahenta. Za każdym razem muszą być bowiem spełnione przesłanki odpowiedzialności ex contractu.

Dominujący pogląd nakazuje przyjmować, że szkoda podlegająca naprawieniu obejmuje nie tylko uszczerbek powstały w majątku wierzyciela wskutek braku oczekiwanego świadczenia (pomniejszony o wartość niespełnionego świadczenia wzajemnego), ale także utracony zysk, jak również koszty poniesione przez niego już po odstąpieniu od umowy.

Powód wykazał fakt skutecznego odstąpienia od zawartej umowy, a tym samym zasadność żądania zwrotu wynagrodzenia świadczonego na rzecz pozwanej, a także poniesionego faktycznie przez powoda kosztu nabycia dodatkowej pompy, co sprowadza się do zasądzonej kwoty 28.500 zł.

Powód nie wykazał natomiast faktycznego zakresu szkody z tytułu nadmiernego zużycia energii elektrycznej przez zamontowaną pompę ciepła.

Z tych względów w tym zakresie przedmiotowe powództwo jako nieudowodnione i nieuzasadnione podlegało oddaleniu.

Pozew w niniejszej sprawie został złożony dnia 4 października 2018 r. Mając na względzie regulacje art. 646 k.c., art. 568 k.c., art. 117 k.c., art. 120 § 1 k.c., art. 123 § 1 pkt 1 k.c., nie sposób podzielić zarzutu pozwanej, że roszczenie powoda uległo przedawnieniu.

O odsetkach za opóźnienie w spełnieniu zasądanego świadczenia pieniężnego sąd orzekł w oparciu o art. 481 § 1 i 2 k.c., zgodnie z którym wierzyciel może domagać się odsetek za okres opóźnienia w spełnieniu przez dłużnika świadczenia pieniężnego, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Stosownie do przepisu art. 455 k.c., jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony, ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do jego wykonania.

Wezwanie dłużnika do wykonania ma charakter oświadczenia woli, a jego złożenie uzupełnia treść istniejącego między stronami stosunku prawnego, przy czym zobowiązanie dotychczas bezterminowe staje się zobowiązaniem terminowym.

Przed wytoczeniem powództwa powód nie skierował do pozwanej jednoznacznego wezwania do zapłaty dochodzonych w sprawie należności, wobec powyższego powodowi należały się odsetki za opóźnienie od dnia doręczenia pozwanej odpisu pozwu.

Żądanie zapłaty odsetek za wcześniejszy okres jako nieuzasadnione podlegało oddaleniu. Brak uzasadnionych podstaw, aby odsetki za opóźnienie podlegały zasądzeniu już od daty zawarcia umowy, zwłaszcza że w dacie tej powód nawet jeszcze nie przekazał pozwanej ustalonego wynagrodzenia. Z treści żądania pozwu nie sposób przyjąć, że żądanie zapłaty odsetek odnosiło się do innych odsetek, niż odsetki za opóźnienie.

Wysokość odsetek za opóźnienie w braku odmiennego jej ustalenia odpowiada odsetkom ustawowym zgodnie z art. 481 § 2 k.c., z uwzględnieniem zmiany wprowadzonej z dniem 1 stycznia 2016 r. przez art. 2 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 9 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 poz. 1830).

Z tych względów w oparciu o przywołane przepisy sąd orzekł jak w punkcie 1. i 2. sentencji wyroku.

O kosztach procesu sąd postanowił na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c., stosując zasadę stosunkowego rozdzielenia pomiędzy stronami tych kosztów.

Z żądanej przez powoda kwoty 35.500 zł zasądzona została kwota 28.500 zł, wobec czego strona powodowa wygrała proces w 80%, zatem w takim też zakresie koszty procesu powinny obciążać pozwaną jako przegrywającego spór.

Powód poniósł koszty procesu w łącznej wysokości 4.714,90 zł [1.775 zł opłata sądowa od pozwu + 2.939,90 zł wydatki na opinię biegłego], zaś pozwana poniosła koszty procesu w łącznej wysokości 4.117 zł [3.600 zł wynagrodzenie fachowego pełnomocnika ustalone w oparciu o przepis § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015.1804 ze zm.) + 17 zł opłata skarbową od pełnomocnictwa + 500 zł wydatki na świadka i opinie biegłego], co stanowi w sumie kwotę 8.831,90 zł.

Roszczenie strony powodowej zostało uwzględnione w ok. 80%, zatem koszty procesu powinny obciążać powoda w 20%, a pozwaną w 80% [7.065,52 zł (8.831,90 zł x 80%) - 4.117,00 zł].

W konsekwencji powodowi przysługiwał od pozwanej zwrot kosztów procesu w kwocie 2.948,52 zł, o czym sąd postanowił w punkcie 3. wyroku.

Powód uiścił zaliczkę na poczet wynagrodzenia biegłego w kwocie 4.000 zł, zaksięgowaną pod pozycją 500049726487.

Zaliczka nie została w pełni wykorzystana, gdyż wynagrodzenie biegłego zostało pokryte z tej zaliczki do wysokości 2.939,90 zł. Ze wskazanej zaliczki pozostała zatem kwota 1.060,10 zł.

W konsekwencji na podstawie art. 84 ust. 1 i 2 w zw. z art. 80 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 z późn. zm.), sąd z urzędu zwrócił na rzecz powoda niewykorzystaną część zaliczki.